

Oppilaan ja alaikäisen oppilaan huoltajan informointi suostumuksen antamisesta taiteen perusopetuksen tietojen tallentamiseksi Opetuksen ja koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon (KOSKI-tietovaranto)

Koulutuksen järjestäjä

Taiteen perusopetuksesta annetun lain mukaan kunta voi järjestää taiteen perusopetusta. Asianomainen ministeriö voi myöntää kuntayhtymälle, rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle luvan järjestää taiteen perusopetusta. Taiteen perusopetusta voidaan, sen mukaan kuin ministeriö päättää, järjestää myös valtion oppilaitoksessa. Koulutuksen järjestäjä voi hankkia taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut palvelut julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä taikka säätiöltä.

Mäntsälän kansalaisopisto on päättänyt tarjota taiteen perusopetuksen oppilaille mahdollisuuden tallentaa alla mainitun taiteen perusopetuksen koulutuksen suoritustiedot Opetushallituksen ylläpitämään Opetuksen ja koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon (KOSKI-tietovaranto) 1.9.2023 alkaen.

Tietoa suostumuksen antajalle

Suostumuksen antaminen on vapaaehtoista. Suoritustiedon tallentaminen tehdään vain, mikäli oppilas ja/tai alaikäisen huoltaja tätä itse haluaa ja antaa siihen suostumuksensa kirjallisesti.

Suostumus tai suoritustiedon tallentaminen ei ole edellytys koulutukseen osallistumiselle eikä tietovarantoon tallentamiseen annettavalla suostumuksella tai suoritustiedon tallentamisella ole vaikutusta oppilaan saamaan todistukseen. Oppilaan saamista todistuksista on määrätty Opetushallituksen määrittämässä taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa.

Taiteen perusopetuksen suoritustietojen tallentamisella tavoitellaan oppilaan edun toteutumista tekemällä taiteen perusopetuksessa hankittu osaaminen näkyväksi mahdollistamalla taiteen perusopetuksen suoritustietojen vieminen KOSKI-tietovarantoon ja mahdollistamalla tietojen hyödyntäminen esimerkiksi osaamisen tunnistamisessa ja tunnustamisessa.

Oppilas ja alaikäisen oppilaan huoltaja pääsevät tarkastelemaan omia tai huollettaviensa tietoja KOSKI-palvelussa kirjautumalla Opetushallituksen Oma Opintopolku-palveluun.

KOSKI-tietovarantoon tallennetut taiteen perusopetuksen tiedot ovat ensisijaisesti vain oppijan tai alaikäisen oppijan huoltajan tarkasteltavissa Oma Opintopolku -palvelussa. Oppija voi palvelua käyttämällä ja omalla suostumuksellaan jakaa tietovarannossa olevia taiteen perusopetuksen suoritustietoja kolmansille osapuolille. Oppija voi hyödyntää suostumuksella tallennettujen tietojen avulla taiteen perusopetuksessa hankitun osaamisen tunnistamista ja tunnustamista esimerkiksi muissa koulutuksissa ja työelämässä.

Viranomaisilla on tietyissä tilanteissa oikeus KOSKI-tietovarannossa oleviin tietoihin lainsäädännön nojalla. Tilastokeskuksella on tilastolain (280/2004) ja Kansaneläkelaitoksella opintotukilain (65/1994) nojalla oikeus saada tietovarannosta tietoja, jotka niillä on oikeus saada koulutuksen järjestäjältä.

KOSKI-tietovarantoon tallennettavia taiteen perusopetuksen opintosuoritustietoja ei lähtökohtaisesti tulla käyttämään lakisääteisten viranomaistehtävien hoitamiseen, hallinnon toiminnan tehostamiseen, taiteen perusopetuksen kehittämiseen ja päätöksentekoon eikä taiteen perusopetuksen arviointiin, tilastointiin, seurantaan tai tutkimukseen.

Mikäli oppilas saa opintosuorituksesta hylätyn arvioinnin, suoritustietoja ei tallenneta KOSKI-tietovarantoon, vaikka suostumus tietojen tallentamiseen olisi opetuksen alkaessa annettu.

Oppilas, ja/tai alaikäisen oppilaan osalta huoltaja, voi antaa kirjallisen suostumuksensa tietojen tallentamiseksi ilmoittautumisen yhteydessä tai viimeistään toiseen opetuskertaan mennessä.

Mikä on Opetuksen ja koulutuksen valtakunnallinen tietovaranto (KOSKI)?

Opetuksen ja koulutuksen valtakunnallinen tietovaranto (KOSKI) on kansallinen tietovaranto, jonka sisältämät tiedot on kuvattu rekisterin tietosuojaselosteessa. Löydät linkin KOSKI-palvelun tietosuojaselosteeseen tämän lomakkeen lopusta, kts. kohta Lisätiedot.

Tietovarantoon tallennetut tiedot ovat henkilölle itselleen käytettävissä Oman Opintopolku-palvelun Omat opintosuoritukseni -osiossa, johon kirjautuminen tapahtuu osoitteessa <https://opintopolku.fi/oma-opintopolku/>.

Tietovarannosta säädetään valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain (884/2017) toisessa luvussa. Opetuksen ja koulutuksen tietovarannon yhteisrekisterinpitäjinä taiteen perusopetuksen koulutuksen suoritustietojen osalta toimivat Opetushallitus ja taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetut koulutuksen järjestäjät. KOSKI-palvelun ylläpidosta vastaa Opetushallitus.

Valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun 9 e § lain mukaan taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetun koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että tietovarantoon tallennetaan tiedot mainitun lain 7 a §:ssä tarkoitetulla tavalla opintopisteinä määritellyssä koulutuksessa olevista oppilaista, jos koulutuksen järjestäjä on päättänyt tarjota tietovarantoon tallentamista samaan koulutukseen osallistuville oppilaille ja oppilas suostuu tietojen tallentamiseen.

Taiteen perusopetuksen suoritustietojen tallentamisen mahdollistanut lainmuutos on tullut voimaan 1.1.2023 alkaen. Taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitettu koulutuksen järjestäjä päättää, mihin järjestämiinsä taikka hankkimiinsa taiteen perusopetuksen koulutuksiin ja mistä lähtien se alkaa tarjota tallentamismahdollisuutta kaikille samaan koulutukseen osallistuville oppilaille.

KOSKI-tietovarantoon tallennettava koulutus

Koulutuksen järjestäjä tarjoaa mahdollisuutta tallentaa alla mainitut taiteen perusopetuksen opintojen tiedot KOSKI-tietovarantoon Mäntsälän kansalaisopistossa järjestetyssä opetuksessa.

- ☐ Kuvataiteen yleisen oppimäärän yhteiset opinnot
- ☐ Kuvataiteen yleisen oppimäärän teemaopinnot

Koulutuksen järjestäjän toimenpiteet suostumuksen vastaanottamisen jälkeen

Koulutuksen järjestäjä tekee seuraavat toimenpiteet, mikäli on saanut oppilaalta ja/tai alaikäisen oppilaan huoltajalta suostumuksen taiteen perusopetuksen tietojen tallentamiseen:

- säilyttää oppilaan antaman suostumuksen pysyvästi,
- luo oppilaalle taiteen perusopetuksen opiskeluoikeuden KOSKI-palveluun opetuksen alkaessa tai alettua, kun on vastaanottanut suostumuksen tietojen tallentamiseen,
- arvioi oppilaan osaamisen viimeistään koulutuksen päättyttyä, ja
- tallentaa oppilaan suoritustiedot arviointineen ja laajuuksineen KOSKI-palvelussa olevalle opiskeluoikeudelle.

Mitä tietoja tietojen tallentamisen yhteydessä käsitellään?

Koulutuksen järjestäjä tallentaa oppilaan suostumuksella seuraavat, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain 9 e §:ssä säädetty tiedot tietovarantoon:

1. koulutuksen nimi ja laajuus;
2. koulutuksen alkamisen ja päättymisen ajankohdat;
3. osaamisen arviointi.

Opetushallitus määrää tarkemmin, miten tiedon tallentajien on pidettävä tallennettavat tiedot ajantasaisina ja antaa tarkempia määräyksiä 9 e §:ssä säädettyjen tietojen tietorakenteista.

Koulutuksen järjestäjän tallentamien opiskeluoikeus- ja suoritustietojen lisäksi Opetushallitus tallentaa oppijasta oppijanumeron edellyttämät tiedot KOSKI-tietovarannon rekisterinpitäjän roolissa. Oppijanumero on Opetushallituksen antama pysyvä tunnus, jota käytetään henkilön yksilöintiin Opetushallituksen palveluissa. Oppijanumerosta säädetään valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetussa laissa (3 §).

Oppijanumeron muodostamisessa oppijasta tallentuu Opetushallituksen oppijanumerorekisteriin seuraavat tiedot:

1. nimi
2. oppijanumero
3. henkilötunnus
4. kansalaisuus
5. sukupuoli
6. äidinkieli
7. tarpeelliset yhteystiedot

Oppijan henkilötunnuksen kautta kansalaisuutta, sukupuolta, äidinkieltä, kotikuntaa ja yhteystietoja koskevat ajantasaiset tiedot päivitetään Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämästä väestötietojärjestelmästä. Henkilötunnuksettoman henkilön osalta koulutuksen järjestäjä tallentaa henkilön kansalaisuuden, sukupuolen ja äidinkielen oppijanumerorekisteriin.

Tietovarannon rekisterinpitäjät

Opetuksen ja koulutuksen tietovarannon yhteisrekisterinpitäjinä taiteen perusopetuksen tietojen osalta toimivat Opetushallitus ja taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitettu koulutuksen järjestäjä.

Rekisterinpitäjänä toimiva Mäntsälän kunta on vastuussa siitä, että suostumuksen vastaanottamisen jälkeen tiedot tallennetaan valtakunnalliseen tietovarantoon, ja että tiedot ovat oikein ja ajantasaiset.

Rekisterinpitäjänä toimiva koulutuksen järjestäjä vastaa myös oppilaiden ja näiden huoltajien antamiin suostumuksiin liittyvistä yhteisrekisterinpitäjän velvoitteista, kuten suostumuksen antajan informoinnista, suostumusasiakirjojen pysyvästä säilyttämisestä sekä niistä toimenpiteistä, joista yhteisrekisterinpitäjänä toimiva koulutuksen järjestäjä on velvollinen huolehtimaan, mikäli oppilas tai alaikäisen huoltaja peruuttaa antamansa suostumuksen.

Opetushallituksen yhteyssähköposti rekisteriin liittyvissä asioissa on [koski\(at\)opintopolku.fi](mailto:koski(at)opintopolku.fi).

KOSKI-palvelun tietosuojaseloste sisältää ajantasaisen tiedon Opetushallituksen tietosuojavastaavasta: <https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/koski-palvelun-tietosuojaseloste>

Mäntsälän kunnan tietosuojavastaavana toimii Teemu Kanerva, teemu.kanerva@mantsala.fi

Tietojen luovuttaminen ja oppijan mahdollisuus hallita tietoja

Suostumuksen perusteella valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettaviin taiteen perusopetuksen suoritustietoihin ei sovelleta valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain (884/2017) tiedon luovuttamista koskevia säännöksiä. Näin ollen tietoja ei voida luovuttaa tietovarantoa koskevan lain nojalla muutoin, kuin oppilaan itsensä toimesta.

Oppija voi Oma Opintopolku -palvelussa tarkastella omia koulutustietojaan sekä lähettää taiteen perusopetuksen suorituksiin liittyviä tietoja kolmannelle osapuolelle, mikäli itse niin haluaa. Oppija voi muodostaa ja lähettää suoritusjakolinkin tietovarannossa oleviin, itse määrittelemiinsä opintosuorituksiin esimerkiksi toiselle oppilaitokselle tai työnantajalle. Mikäli oppija haluaa hyödyntää opintosuoritustietojaan toisessa oppilaitoksessa, oppijan pitää itse huolehtia tietojen luovuttamisesta, koska muilla koulutuksen järjestäjillä eikä oppilaitoksilla ei ole oikeutta päästä tarkastelemaan oppijan taiteen perusopetuksessa suorittamia, Koski-palveluun tallennettuja opintosuoritustietoja.

Omien suoritustietojen jakaminen tehdään Oma Opintopolku -palvelussa siten, että oppija luo omissa suoritustiedoissaan suoritusjakolinkin ja lähettää sen eteenpäin valitsemalleen henkilölle, joka linkin vastaanotettuaan näkee oppijan suoritusjakolinkille valitsemat koulutustiedot.

Palvelussa oppija voi myös poistaa luomansa suoritusjakolinkin käytöstä ja näin vaikuttaa tietojen luovuttamiseen. Käytännössä linkin poistaminen käytöstä varmistaa sen, ettei kolmas osapuoli enää pääse katsomaan oppijan luovuttamia tietoja.

Aikainen lapsi, joka on täyttänyt 15 vuotta, taikka hänen huoltajansa tai muu laillinen edustajansa voi milloin tahansa peruuttaa suostumuksen ilmoittamalla siitä Opetushallitukselle, jonka on edelleen ilmoitettava peruuttamisesta koulutuksen järjestäjälle. Suostumukseen on tehtävä merkintä, jos se peruutetaan. Jos rekisteröity peruuttaisi suostumuksensa, Opetushallituksen on lähtökohtaisesti poistettava tiedot tietovarannosta.

Jos tallennettuja tietoja olisi rekisteröidyn omasta tahdosta ja toiminnasta johtuen käytetty muodostamalla kyseiset tiedot sisältänyt suoritusjakolinkki Oma Opintopolku-palvelussa, ei tietojen poistaminen tietovarannosta enää ole mahdollista. Tietojen käyttäminen kuvatulla tavalla muodostaa Opetushallituksen, koulutuksen järjestäjän ja oppilaitoksen käsittelylle sellaisen perustellun syyn, että tietoja ei enää voida poistaa, vaikka suostumus peruutettaisiin. Jos kyseistä opintosuoritusta on edellä kuvatulla tavalla hyödynnetty muodostamalla suoritusjakolinkki Oma Opintopolku-palvelussa, ei tietojen poistaminen ole enää mahdollista.

Oppijan luoman suoritusjakolinkin poistaminen käytöstä ei mahdollista sitä, että suoritustiedot voitaisiin poistaa tietovarannosta peruuttamalla suostumus, jos kyseiset opintosuoritustiedot sisältävä suoritusjakolinkki on aiemmin luotu ja tietoja on näin ollen voitu hyödyntää kolmannen osapuolen toimesta esimerkiksi osaamisen tunnustamisessa.

Oppija voi antaa palvelussa myös suostumuksensa tietojen luovuttamiseen kolmannelle osapuolelle, jonka kanssa Opetushallituksella on tietojenluovutus sopimus. Mikäli mihinkään luovutukseen ei suostuta, tiedot ovat valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain mukaan vain henkilön itsensä, tiedot tallentaneen oppilaitoksen ylläpitäjän ja tietovarannon ylläpitäjän Opetushallituksen saatavilla.

KOSKI-palvelun ylläpitoon ja sen kehittämiseen osallistuvat palveluntarjoajat (henkilötietojen käsittelijät) pääsevät tarkastelemaan KOSKI-palvelun sisältämiä henkilötietoja Opetushallituksen rekisterinpitäjän tehtäviin liittyvissä tiedonhuollollisissa tehtävissä.

Viranomaisilla on myös tietyissä tilanteissa oikeus KOSKI-tietovarannossa oleviin tietoihin muun lainsäädännön nojalla. Esimerkiksi Tilastokeskuksella on tilastolain (280/2004) ja Kansaneläkelaitoksella opintotukilain (65/1994) nojalla oikeus saada tietovarannosta tietoja, jotka niillä on oikeus saada koulutuksen järjestäjältä.

Mikäli oppilas on koulutuksen järjestäjän, kuten kunnan, hankkimassa taiteen perusopetuksessa, hankintakoulutuksen toteuttava sopimusoppilaitos toimii koulutuksen järjestäjän lukuun henkilötietojen käsittelijänä. Sopimusoppilaitos tai sen ylläpitäjä ei ole kuitenkaan tietovarannon laissa tarkoitettu yhteisrekisterinpitäjä.

Henkilötietojen säilytysaika

Lähtökohtana on, että taiteen perusopetuksen opintosuoritusta koskeva tieto säilytetään KOSKI-tietovarannossa pysyvästi.

Oppilas voi kuitenkin halutessaan pyytää tiedon poistamista peruuttamalla koulutuksen tietojen tallentamiseen antamansa suostumuksen. Suostumuksen peruuttaminen tehdään ilmoittamalla suostumuksen peruuttamisesta Opetushallitukselle Oma Opintopolku -palvelun kautta kirjautuneena tai Opetushallitukselle (koski@opintopolku.fi) toimitettavalla paperisella lomakkeella, joka on saatavilla KOSKI-tietovarannon tietosuojaselosteelta löytyvän linkin kautta.

Jos rekisteröity peruuttaisi suostumuksensa, Opetushallituksen on lähtökohtaisesti poistettava tiedot tietovarannosta, mikäli tallennettuja tietoja ei ole rekisteröidyn omasta tahdosta ja toiminnasta johtuen käytetty tavalla, joka muodostaa esteen tietojen poistamiselle.

Opetushallitus ilmoittaa suostumuksen peruutuksesta koulutuksen järjestäjälle, jonka tulee merkitä saamaansa suostumukseen tieto peruutuksesta. Suostumuksen peruutus ja sen johdosta tapahtuva tietojen poistaminen tietovarannosta kohdistuu vain KOSKI-tietovarantoon tallennettuihin tietoihin, eikä niitä suostumuksen peruutuksen johdosta poisteta koulutuksen järjestäjän omista opintohallintojärjestelmistä. Koulutuksen järjestäjä vastaa toimenpiteistä, joilla varmistetaan, ettei peruutuksen yhteydessä poistettuja tietoja enää uudelleen tallenneta eikä siirretä tietovarantoon sen ylläpitämisen oppilaitoksen eikä sen hankkimaa taiteen perusopetusta tuottavan sopimusoppilaitoksen opintohallintojärjestelmästä. Suostumuksen peruutus on pysyvä, eikä tietoja ole mahdollista palauttaa suostumuksen peruuttamisen jälkeen.

Oppijanumero sekä ne yksilöivät tunnistetiedot, joiden perusteella oppijanumero on annettu, säilytetään aina pysyvästi.

Rekisteröidyn oikeudet

Oppilaalla on oikeus saada tietoa omien henkilötietojensa käsittelystä sekä nähdä Opetuksen ja koulutuksen tietovarantoon tallennetut henkilötiedot (Tietosuoja-asetus, 15 artikla), oikeus tietovarantoon merkittyjen tietojen oikaisemiseen (16 artikla) sekä henkilötietojen käsittelyn rajoittamiseen (18 artikla). Oppilaalla on lisäksi oikeus vastustaa tietojen käsittelyä tietosuoja-asetuksen artikla 21 mukaisesti ja peruuttaa antamansa suostumus lain Valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä (884/2017) 9 e §:n nojalla sekä mahdollisesti oikeus tietojen poistamiseen tietosuoja-asetuksen 17 artiklan nojalla. Lisäksi rekisteröidyllä oppilaalla on oikeus tehdä kantelu tietosuojavaltuutetulle. Samat oikeudet koskevat myös alaikäisen oppilaan huoltajaa.

Tarkemmat ohjeet oikeuksien toteuttamiseksi löytyvät tietosuojaselosteelta, kts. kohta Lisätiedot.

Lisätiedot

- Rekisteröityjen informointi: www.mantsalanopisto.fi
- Kansallinen opiskeluoikeuksien ja suoritusten keskitetty integraatiopalvelu KOSKI Opetushallituksen verkkosivuilla:
<https://www.oph.fi/fi/palvelut/koski-tietovaranto>
- KOSKI-tietovarannon tietosuojaseloste:
<https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/koski-palvelun-tietosuojaseloste>
- Oppijanimerekisterin tietosuojaseloste:
<https://opintopolku.fi/konfo/fi/sivu/oppijanumerorekisterin-tietosuojaseloste>
- Laki valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä (884/2017):
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170884>
- Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998):
<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980633>